

Spotřební daně

DAŇOVÉ PORADENSTVÍ

Obsah

- Úvod
- Předmět daně
- Plátce
- Zdaňovací období
- Daňové přiznání
- Splatnost daně
- Diskuse

Nepřímě daně

- **Nepřímé daně – odváděné státu plátcem daně**
- **Spotřebitel platí v ceně výrobku**
- **DPH, spotřební daně, ekologické daně, clo**

Úvod

- **Spotřební daně (akcízy, excise duties)**
- **Daň selektivní (zabránit škodlivé spotřebě)**
- **Tzn. dani podléhají pouze „vybrané výrobky“ („excisable goods“)**
- **5 komodit**
  - Minerální oleje
  - Lihoviny
  - Pivo
  - Víno
  - Tabákové výrobky
- **Zavedeny v roce 1993 (v 2004 velká novelizace)**

Legislativní úprava

■ Legislativní úprava

- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, v platném znění (dále jen „ZSD“)
- Celní správa ČR
<http://www.cs.mfcr.cz/CmsGrc/Obchod-se-zbozím/SPD/>
- KOOV MF ČR a KDP

Členění zákona o spotřebních daních

1. **Obecná ustanovení (společná pro všechny typy daní)**
2. **Zvláštní ustanovení (pro jednotlivé typy daní)**
3. **Omezení prodeje lihovin a tabákových výrobků**
4. **Značkování a barvení**
5. **Správní delikty**
6. **Přechodná ustanovení**

Předmět daně (7 ZSD)

● Obecné vymezení

- Vybrané výrobky vyrobené nebo dovezené na území ES (1 - 43q ZSD)

● Bližší vymezení

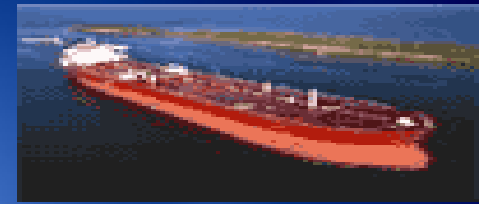
- Daň z minerálních olejů (44 - 64 ZSD)
- Daň z lihu (66 - 79a ZSD)
- Daň z piva (80 - 91 ZSD)
- Daň z vína a meziproduktů (92 - 100b ZSD)
- Daň z tabákových výrobků a surového tabáku (100c - 131g ZSD)

Jednotlivé druhy spotřebních daní

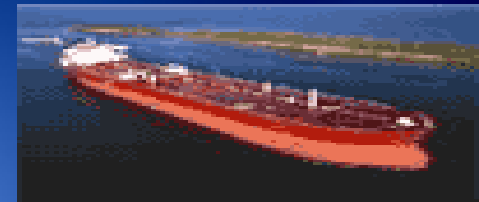

Daň z minerálních olejů (44 - 64 ZSD)

- **Předmět daně (45 ZSD) jsou např.**
  - motorové benzíny a ostatní benzíny (technický, lékařský aj.)
  - motorová nafta, bionafta
  - petrolej
  - topné oleje
  - zkapalněné ropné plyny (LPG = propan butan),
  - odpadní a mazací oleje, rašelina, vazelína, parafín
- **Výše uvedené MO podléhají zdanění, pouze pokud jsou použity pro**
  - Pohon motorů
  - Výrobu tepla
- **Jinak jsou od daně osvobozeny (tj. nezdaňují se)**

Daň z minerálních olejů (44 - 64 ZSD)

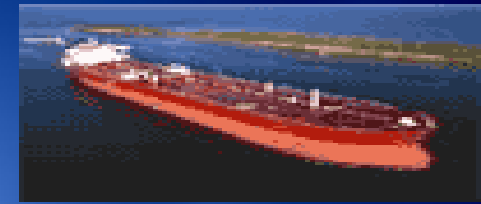
● Základ daně (47 ZSD)

- Množství minerálních olejů vyjádřené v 1 000 litrech při teplotě 15 °C
- Těžké topné oleje (45/1/c ZSD), zkapalněné ropné plyny – množství v tunách

● Sazby daně (48 ZSD) – příklad

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2710	Benziny s obs. olova do 0,013 g/l (45/1/a)	12 840 Kč/1 000 l
	Střední oleje a těžké plyn. oleje (45/1/b)	10 950 Kč/ 1 000 l
2711	Zkapalněné ropné plyny (45/1/e)	3 933 Kč/t
	Zkapalněné ropné plyny (45/1/f)	0 Kč/t

Daň z minerálních olejů (44 - 64 ZSD)

● Motorové benzíny

- bezolovnatý (Natural): 12,84 Kč/ l
- olovnatý (Special): 13,71 Kč/l

● Ostatní benzíny

- lékařský, technický osvobozeno

● Nafta

- motorová nafta 10,95 Kč/l* *pro topení možnost vratky (sazba 0,66 Kč/l)
- bionafta (biosložka>30%) 7,67 Kč/l

● Topné oleje

- lehké (LTO) 10,95 Kč/l* *pro topení možnost vratky (sazba 0,66 Kč/l)
- těžké 0,47 Kč/kg

● LPG

- pro pohon motorů 3,93 Kč/kg
- pro výrobu tepla 0,00 Kč/kg

Příklad

- Cena benzínu 30,00 Kč/l
- DPH 5,21 Kč/l
- Spotřební daň 12,84 Kč/l
- „Bezdaňová“ cena 11,95 Kč/l

Daň z lihu (66 – 79a ZSD)

● Předmět daně z lihu (67 ZSD)

- líh (ethanol)
  - kvasný
  - syntetický

● Výrobek podléhá spotřební dani z lihu

- pokud jeho obsah ve výrobku činí více než 1,2 % objemových ethanolu
- a nejedná se o pivo nebo víno
  - (x pokud v pivě nebo víně obsah lihu >22%, podléhají spotřební dani z lihu)

Daň z lihu (66 – 79a ZSD)

- **Předmět daně (67 ZSD) – příklad**

- Líh (ethanol) včetně neoddělitelného lihu vzniklého kvašením, pokud jeho obsah ve vybraných výrobcích činí více než 1,2 % objemových ethanolu

- **Základ daně (69 ZSD)**

- Množství lihu vyjádřené v hektolitrech ethanolu při teplotě 20 °C

Daň z lihu (66 – 79a ZSD)

■ Sazby daně (70 ZSD) – příklad

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2207	Lích obsažený ve výrobcích pod kódem 2207 (např. destiláty)	32 250 Kč/hl ethanolu
2208	Lích obsažený ve výrobcích pod kódem 2208 (např. whisky, rum)	32 250 Kč/hl ethanolu
	Lích obsažený v destilátech z pěstitelského pálení (do 30 l)	16 200 Kč/hl ethanolu

Příklad – výpočet daně z lihu

- Kolik činí spotřební daň z litrovky oblíbeného nápoje Miloše Zemana (obsah alkoholu 38 %)?

$$SD = \text{základ daně} \times \text{sazba daně} = 0,38 \times 322,5 = 122,55 \text{ Kč}$$

Daň z piva (80 - 91 ZSD)

● **Předmět daně (81 ZSD) – příklad**

- Výrobek pod kódem nomenklatury 2203 (pivo ze sladu) obsahující více než 0,5 % objemových alkoholu
- Též směsi piva s nealko nápoji mající více než 0,5 %
- Předmětem ale není samotné nealko pivo

● **Základ daně (84 ZSD)**

- Množství piva vyjádřené v hektolitrech

● **Malý nezávislý pivovar (82 ZSD)**

- Roční výroba piva < 200 000 hl
- Není právně ani hospodářsky závislý na jiném pivovaru

Daň z piva

- Sazby daně a výpočet daně z piva (85 ZSD)
  - Snížená sazba – malé nezávislé pivovary
  - Základní sazba – ostatní pivovary

Kód nom.	Sazba daně v Kč/hl za každé celé procento extraktu původní mladiny (ze které bylo pivo vyrobeno před zkvašením)					
	Základní sazba	Snížené sazby pro malé nezávislé pivovary				
		Velikostní skupina podle výroby v hl ročně				
		Do 10 000 včetně	Nad 10 000 do 50 000 včetně	Nad 50 000 do 100 000 včetně	Nad 100 000 do 150 000 včetně	Nad 150 000 do 200 000 včetně
2203, 2206	32,00 Kč	16,00 Kč	19,20 Kč	22,40 Kč	25,60 Kč	28,80 Kč

Příklad – výpočet daně z piva

- Kolik činí spotřební daň v půllitrové lahvi
  - a) 10 stupňového piva?
  - b) 12 stupňového piva?

Ad a)

$$SD = 0,32 \times 10 \times 0,5 = 1,60 \text{ Kč}$$

Ad b)

$$SD = ?$$

Daň z vína a meziproduktů (92 – 100b ZSD)

● Předmět daně (93 ZSD) – například:

- Vína, fermentované nápoje a meziprodukty s kódem nomenklatury 2204 (víno z čerstvých hroznů), 2205 (vermut) a 2206 (ostatní kvašené nápoje) s obsahem alkoholu 1,2 %-22 %
  - dealkoholizované víno (<1,2%)
  - vínovice (>22%) => předmětem daně z lihu

● Základ daně (95 ZSD)

- Množství vína a meziproduktů v hektolitrech

● Sazby daně (96 ZSD)

Text	Sazba daně
Šumivá vína dle 93 (2) ZSD	2 340 Kč/hl
Tichá vína dle 93 (3) ZSD	0 Kč/hl
Meziprodukty dle 93 (4) ZSD	2 340 Kč/hl

Sazba daně z tabáku a tabákových výrobků (100c - 131g ZSD)

- **Předmět daně (101 ZSD) – příklad**
  - Cigarety, doutníky, cigarillos, tabák
  - Ale není: žvýkací a šňupací
- **Základ daně (102 ZSD)**
  - Cigarety - součet
    - Procentní část daně – cena pro konečného spotřebitele (vč. DPH)
    - Pevná část základu daně cigaret – množství v ks
  - Doutníky, cigarillos – množství v ks
  - Tabák – množství v kg
- **Sazby daně (104 ZSD)**

Text	Sazba daně		
	% část	Pevná část	Minim.
Cigarety	30 %	1,61 Kč/ks	Min. 2,90 Kč/ks
Doutníky, cigarillos		1,88 Kč/ks	
Tabák ke kouření, surový tabák		2 460 Kč/kg	

Příklad – výpočet daně z cigaret

● Kolik činí spotřební daň v krabičce

- a) „levných“ cigaret (90 Kč za krabičku)?
- b) „drahých“ cigaret (110 Kč za krabičku)?

Ad a)

$$SD = 0,30 \times 80 + 20 \times 1,61 = 24 + 32,20 = 56,20 \text{ Kč}$$

$$\text{MIN SD} = 20 \times 2,90 = 58 \text{ Kč}$$

$$\text{MIN SD} > \text{SD} \Rightarrow \text{daň je } 58 \text{ Kč}$$

Ad b)

$$SD = ?$$

Proces určení výše SD (SHRNUTÍ)

1. **Je výrobek předmětem spotřební daně?**
2. **Spotřební daně z jaké komodity?**
3. **Může se aplikovat osvobození?**
4. **Jaký je základ daně?**
5. **Jaké je sazba daně?**

Mechanismus výběru

Správce daně

■ Správce daně

- Celní úřad, celní ředitelství
- Místní příslušnost
  - Sídlo nebo místo pobytu plátce

Mechanismus výběru

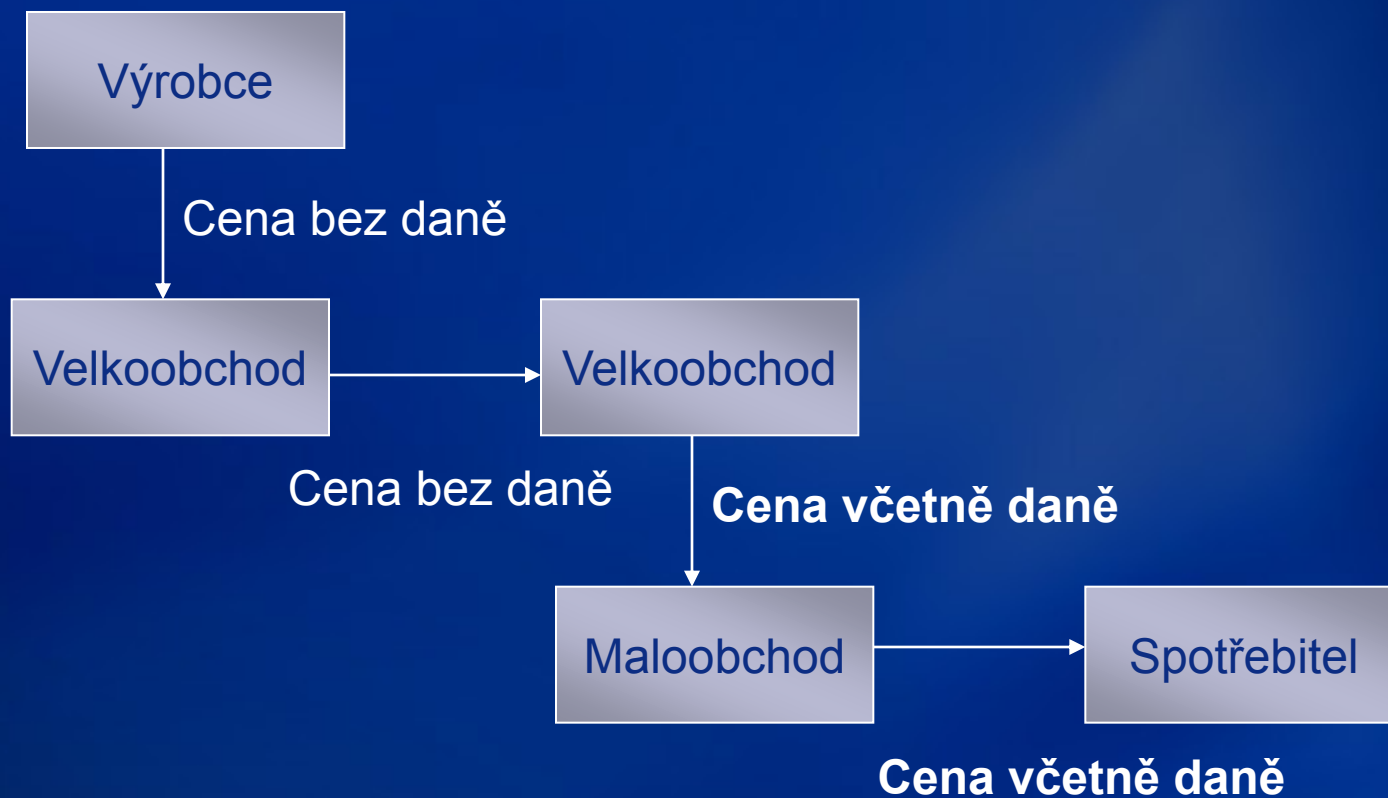
- Kdo ji odvede státu (= kdo je plátce daně) ?
- Kdy se daň vybere?

Mechanismus výběru

- **Jednorázově a jednofázově**
- **Propuštěním výrobků do „volného daňového oběhu“**
- **Z „daňového skladu“, kde jsou vyráběny nebo skladovány**
- **V daňovém skladu se mohou nacházet nezdaněné výrobky**
- **Výrobky jsou v režimu „podmíněného osvobození od daně“ („POD“)**
- **Mezi daňovými sklady se mohou v režimu POD přepravovat bez daně**

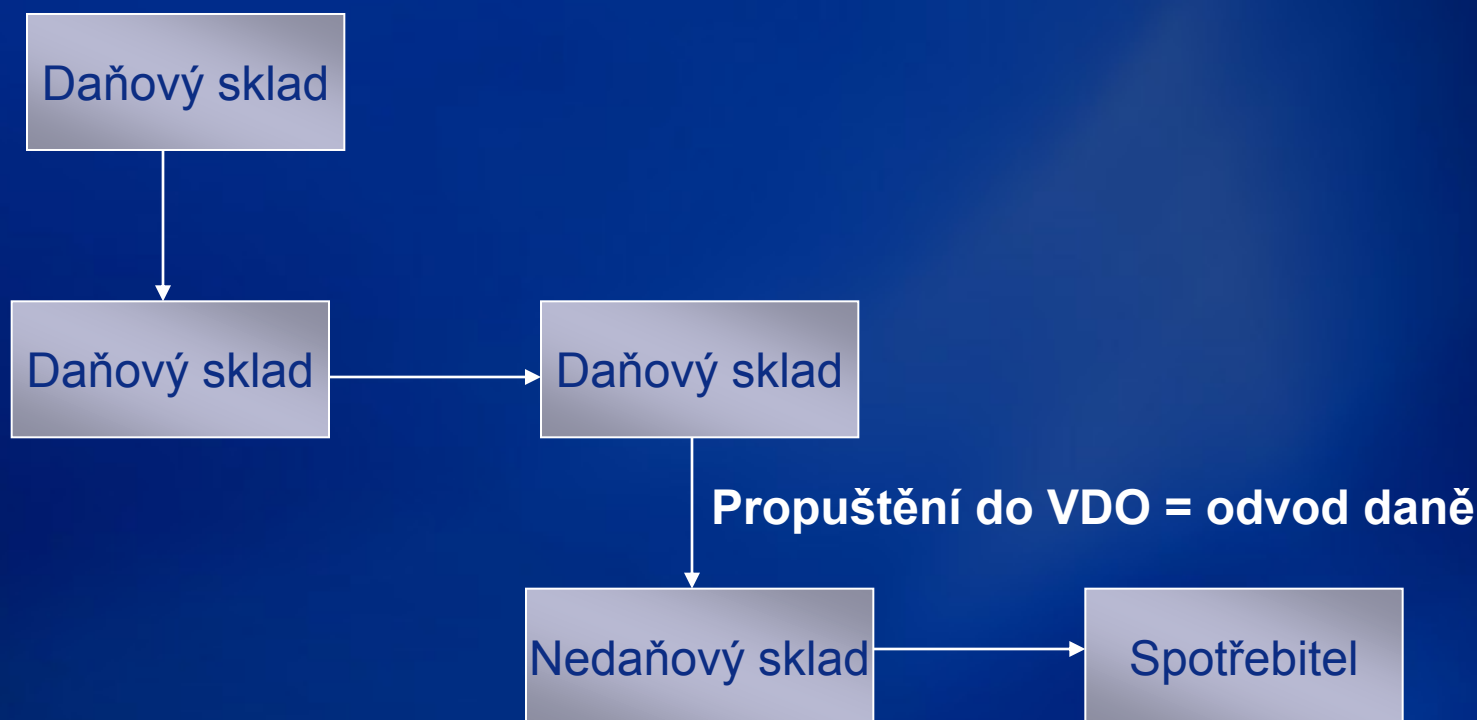
Odvod daně - příklad

Daň se odvádí pouze jednou!

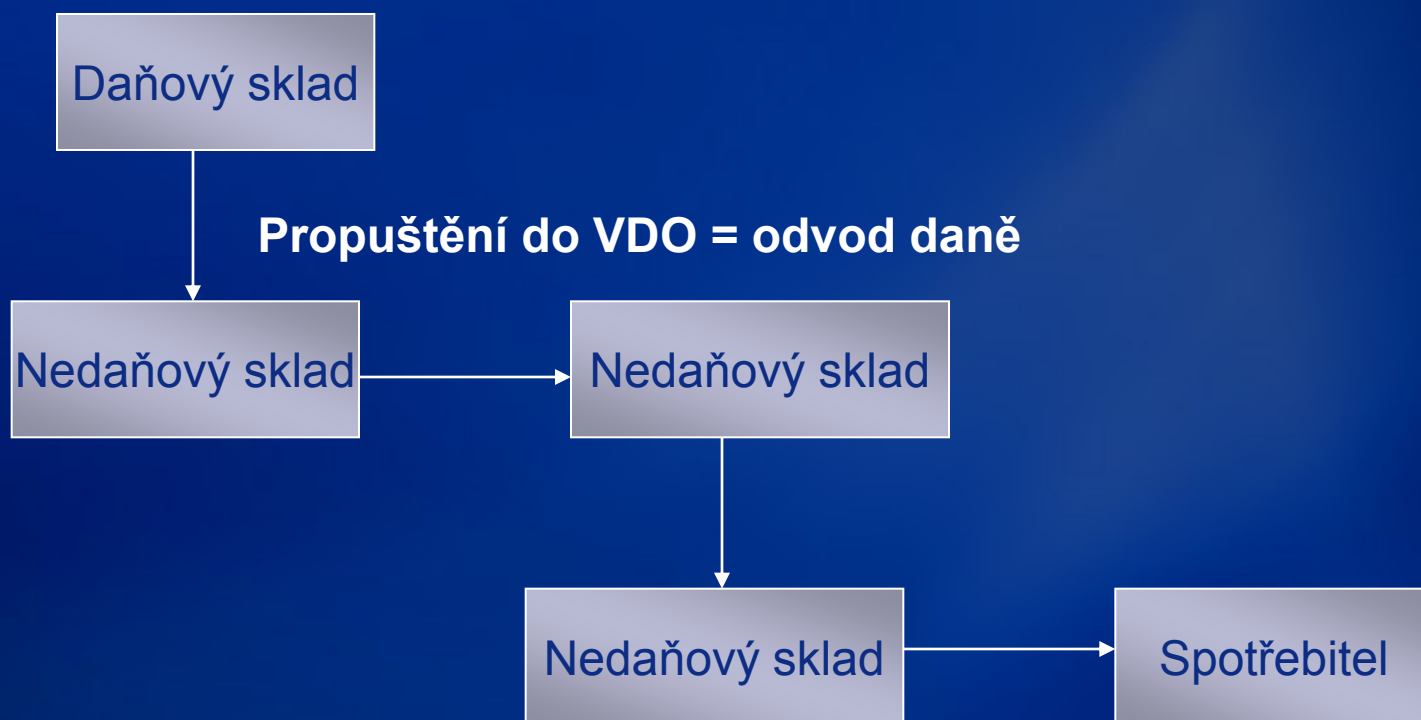
Okamžik odvodu daně – Příklad 1

Daň se odvádí propuštěním do volného daňového oběhu („VDO“)!

Okamžik odvodu daně – Příklad 2

Daň se odvádí propuštěním do volného daňového oběhu („VDO“)!

Bezdaňový a daňový okruh

- **Bezdaňový okruh = režim podmíněného osvobození od daně (POD)**
- **Daňový okruh = volný daňový oběh (VDO)**
  - Výrobek je zdaněn
  - Výrobek je osvobozen od daně (trvale)

Povinnost přiznat a zaplatit daň

- Povinnost vzniká provozovateli daňového skladu
- Tj. provozovatel DS je plátcem daně
- V den propuštění výrobků z „daňového skladu“ do „volného daňového oběhu“ = tj. fakticky v den vyskladnění z DS
- Nutnost vystavit daňový doklad (obsahuje údaj o SD)

Daňové sklady

- **Výrobní nebo distribuční**
- **Výrobce musí být povinně daňovým skladem**
- **V ČR v současnosti přibližně 500 daňových skladů**
  - Stock Plzeň, Rudolf Jelínek, Jan Becher,...
  - Česká rafinérská, Setuza,...
  - Českomoravské vinné sklepy,....
  - Budějovický Budvar, Pivovary Staropramen,..
  - Philip Morris

Provozovatel daňového skladu

- **Musí dostat povolení od CÚ (na základě žádosti)**
- **Musí splňovat zákonné podmínky**
  - Technické požadavky na areál (nádrže, měřidla...)
  - Zabezpečení areálu (ostraha, kamerový systém,...)
  - Vedení evidence (kontrolní systémy)
  - Bezúhonnost a daňová spolehlivost
  - Zajištění daně
- **Nemusí být vlastníkem zboží**

Zajištění daně

● Forma zajištění

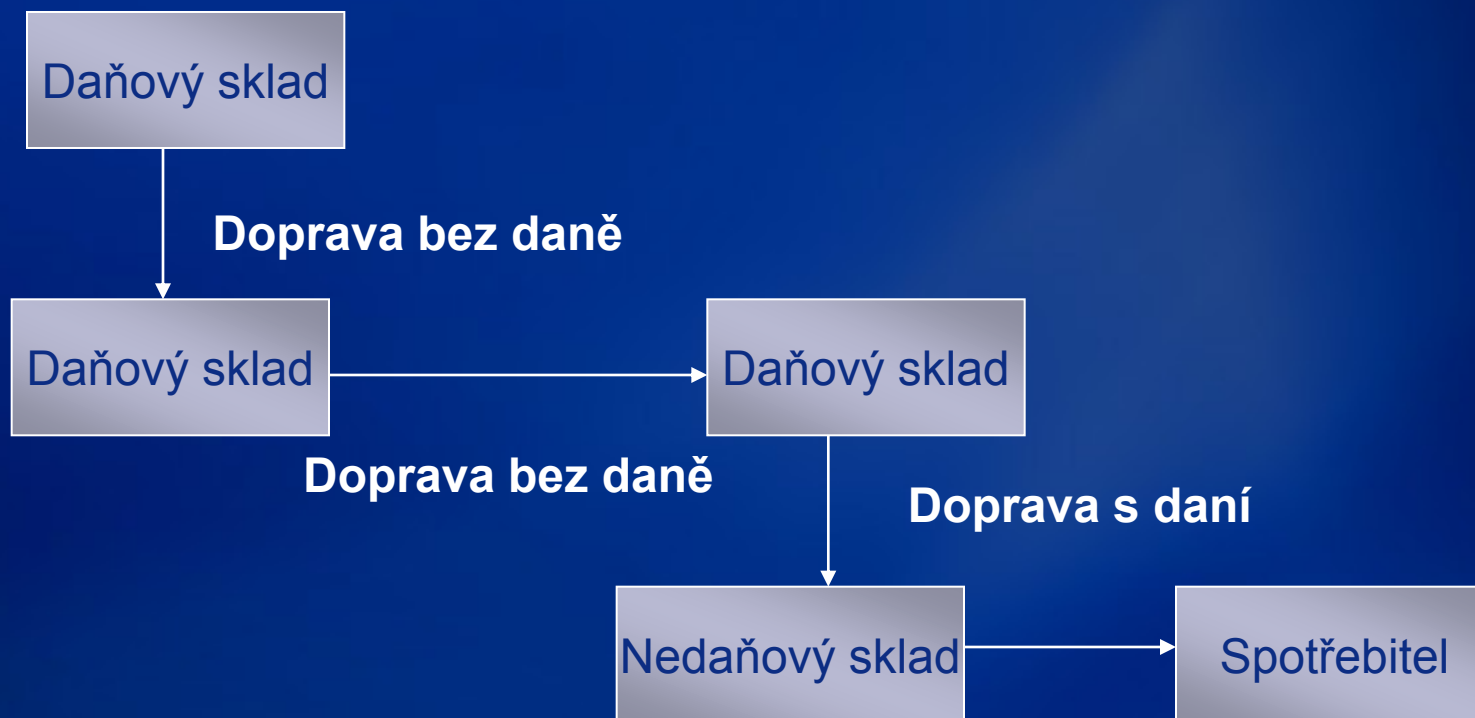
- Převodem na účet CÚ
- Ručením

● Výše zajištění

- Odvozena z objemu výrobků vyrobených nebo skladovaných v daňovém skladu za rok
- 1/12 daňové povinnosti
- Limity (MO: 1,5 mld.Kč, pivo: 80 mil Kč, líc: 40 mil. Kč)
- Možnost požádat o snížení či zproštění

Doprava výrobků mezi daňovými sklady

= doprava v režimu podmíněného osvobození od daně

Doprava mezi dvěma daňovými sklady

- **Zákon umožňuje (tj. lze dopravovat v výrobky v režimu POD = nezdaněné)**
- **Ale nutné splnit podmínky**
  - Oznámit zahájení dopravy na CÚ
  - Zajistit spotřební daň
  - Vystavit „průvodní doklad“
- **Nejen mezi sklady v ČR, ale i ČR-EU a opačně**

Plátcí daně (4 ZSD)

- **Právnícká nebo fyzická osoba, které vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit (9 ZSD)**
  - Provozovatel daňového skladu
  - Výrobce (pěstitelská pálenice)
  - Dovozce
  - Další osoby (např. oprávněný příjemce)

Plátci daně (4 ZSD)

- **Plátce daně (92 ZSD)**

- Není FO, která na daňovém území ČR vyrábí výhradně tiché víno, celkové množství < 2 000 litrů/rok

- **Plátce daně (80 ZSD)**

- Není FO, která vyrobí pro vlastní spotřebu v zařízení pro domácí výrobu piva pivo v celkovém množství nepřesahující 2 000 litrů/rok (nesmí dojít k prodeji)

Pořízení výrobků z jiného státu EU

- **Podnikatelským subjektem**
  - ▬ Právníckou osobou
  - ▬ Fyzickou osobou

- **Fyzickou osobou – nepodnikatelem**

Příklad - Český podnikatel pořizuje Jägermeistera z Rakouska

- **Podnikatel musí vždy odvést spotřební daň v ČR**
- **Při nákupu v Rakousku mohou nastat dvě možnosti**
  - Podnikatel nakoupí výrobky s rakouskou spotřební daní
    - Bude si moci zažádat o vrácení rakouské daně (při splnění zákonných podmínek)
  - Podnikatel nakoupí výrobky bez rakouské spotřební daně
    - Podnikatel je provozovatelem daňového skladu
    - Podnikatel požádá český CÚ o vydání povolení „oprávněného příjemce“
    - Podnikatel využije služby osoby, které je daňovým skladem či oprávněným příjemcem

Příklad - Fyzická osoba (FO) - nepodnikatel nakupuje Jägermeistra v Rakousku

- FO vždy nakupuje lihoviny s rakouskou spotřební daní
- V ČR mohou nastat dvě možnosti
  - Množství nakoupených lihovin < 10 l
    - FO nemusí v ČR platit daň (je osvobozeno)
  - Množství nakoupených lihovin > 10 l
    - FO je povinna se registrovat jako plátce daně v ČR a odvést daň
    - Bude si moci zažádat o vrácení rakouské daně (při splnění zákonných podmínek)

Množstevní limity pro osvobození výrobků dovezených do ČR nepodnikatelem (FO)

Druh výrobku	Pořízení z jiného státu EU	Pořízení ze třetí země
Líh	10 l	1 l
Cigarety	800 ks	100 ks
Víno	90 l (z toho 60 l šumivého)	2 l (kromě tichého) 4 l tichého
Pivo	110 l	16 l

Registrace, zdaňovací období

● Registrace

- U místně příslušného celního úřadu nejpozději
  - Do dne vzniku 1. povinnosti daň přiznat a zaplatit

● Zdaňovací období

- Kalendářní měsíc

Daňové přiznání a splatnost daně

● Daňové přiznání

- Samostatně za každou daň
- Do 25. dne po skončení zdaňovacího období
- Při dovozu se daňové přiznání nepodává
  - Celní prohlášení

● Splatnost daně

- 40. den po skončení zdaňovacího období (u lihu 55.)
- Dovoz
  - 10 kalendářních dnů ode dne doručení rozhodnutí o vyměření cla

Proces odvodu daně – shrnutí hlavních kroků

- **Určení povinnosti přiznat daň**
  - HMOTNĚ = určit zda je výrobek předmětem daně
  - ČASOVĚ = určit den uvedení do volného daňového oběhu
- **Určení základu daně a sazby daně (příp. aplikace osvobození)**
- **Uvedení do záznamní evidence za daný měsíc**
- **Sestavení a podání daňového přiznání za daný měsíc**
- **Zaplacení daně na CÚ**

Daňový sklad - praktická aplikace

Výrobce a distributor piva

Pohyb a skladování zboží

Výrobce a distributor piva

Daňový režim převáženého a skladovaného zboží

----- Podmíněný režim osvobození od daně

_____ Volný oběh

Výrobce a distributor piva

Doklady doprovázející zboží

- - - Průvodní doklad pro dopravu v podmíněném osvobození od daně

___ Daňový doklad

Ekologické daně

DAŇOVÉ PORADENSTVÍ

Obsah

- Úvod
- Předmět daně
- Zdaňovací období
- Daňové přiznání
- Nabytí vybraných výrobků bez daně
- Zdaňování vybraných výrobků

Úvod

- **Nepřímé daně - odváděné plátcem daně**
- **Legislativní úprava**
  - Součást zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů
- **Vychází z požadavků směrnic EU**
- **Funkce ekologických daní**
  - Pozitivní působení na změnu chování ekonomických subjektů, omezení negativních vlivů na životní prostředí
- **Zdaňuje se dodání na území ČR**
- **Správa daní**
  - Celní úřad, celní ředitelství

Ekologické daně – obecná charakteristika

● Předmětem daně jsou vybrané výrobky

- Zemní plyn a některé další plyny
- Elektrina
- Pevná paliva (uhlí, brikety, koks apod.)

● Zdaňovací období

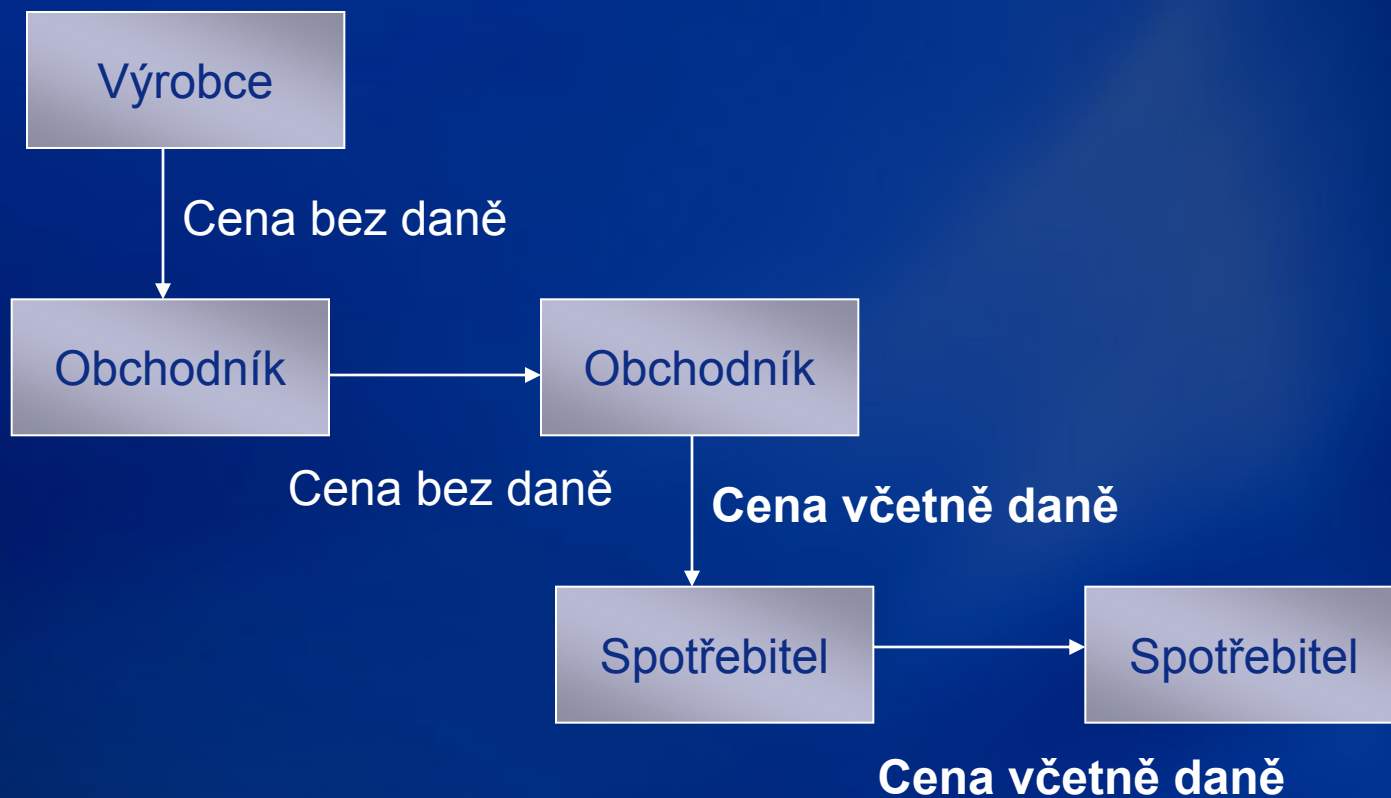
- Kalendářní měsíc

● Daňové přiznání

- Do 25. dne po skončení zdaňovacího období
- Samostatně za každou daň

Příklad obchodování

Daň se odvádí pouze jednou!

Plátce daně

- **Plátce daně**

- Dodavatel, který dodává elektřinu konečnému spotřebiteli

- **Nutno se registrovat u celního úřadu**

Nabytí vybraných výrobků bez daně

● Nabytí vybraných výrobků bez daně

- Pouze obchodník (elektřina) nebo dodavatel (zemní plyn a pevná paliva)
- Pouze na základě povolení

● Povolení

- Vydáno na žádost celním úřadem

Daň z elektřiny

Daň z elektřiny – základ a sazba daně

- Sazba 28,30 Kč/ Mwh
- Daň z elektřiny vstupuje do základu pro výpočet DPH
- Daň odváděna ke dni dodání – den odečtu z měřícího zařízení

Daň z elektřiny – osvobození od daně

● Osvobození dle původu

- Ekologicky šetrná

● Ekologicky šetrná elektřina

- Ze sluneční, větrné a geotermální energie
- Z vodních elektráren
- Z biomasy
- Z emisí metanu v uzavřených uhelných dolech
- Z palivových článků (nikoliv jaderné elektrárny)

Daň ze zemního plynu

Daň ze zemního plynu – sazby daně

Sazby Kč/ MWh spalného tepla

Název plynu / nomenklatura	2008	2012	2015	2018	2020
- Zemní plyn/ 2711 11 - Zkapalněné/ 2711 21 (zkapalněný ropný plyn = LPG: Liquefied Petroleum Gas)	0	34,20	68,40	136,80	264,80
- Ostatní/ 2711 29 Svítiplyn, vodní plyn, generátorový plyn a podobné plyny, kromě ropných plynů a ostatních plynných uhlovodíků/ 2705 00	264,80				
Vše pro výrobu tepla, vozidla pro provoz mimo veřejné cesty, stacionární motory, stroje na stavbách apod.	30,60				

Daň ze zemního plynu

- **Daň ze zemního plynu vstupuje do základu pro výpočet DPH**
- **Daň odváděna ke dni dodání**
  - Den odečtu z měřícího zařízení
  - Den, kdy může nakládat s plynem jako vlastník
  - Den spotřeby (pokud nelze podle předchozích bodů)

Daň ze zemního plynu – osvobození od daně

● Osvobození u plynu použitého

- Pro výrobu tepla v domácnostech a domovních kotelnách
- K výrobě elektřiny
- Jako PHM pro plavby po vodách na území ČR (ne pro soukromá rekreační plavidla)
- Další

Daň z pevných paliv

Daň z pevných paliv

● Předmět daně

- Černé a hnědé uhlí
- Koks a polokoks z uhlí
- Ostatní uhlovodíky (pokud jsou určeny pro výrobu tepla)

● Osvobození od daně

- Např. pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla pro domácnosti

● Základ daně

- Množství pevných paliv v GJ

● Sazba daně

- 8,5 Kč/GJ spálního tepla v hořlavině

Děkuji za pozornost